

מאת: אוברי דיוויס, נוסח עברי: רמונה די-נור
 איורים: דושאן פטריצ'יק
 הוצאה: כנרת
 קבוצת גיל: גנים צעירים

משחק

המחזת הסיפור

"מוזר, מה קורה כאן?" שואל הקבצן. כדאי לשאול את ילדכם למה לדעתם איש אינו מזמין את הקבצן לביתו פנימה. תוכלו להמחז את הסיפור. דמיינו שאתם והילד דופקים עם הילד על דלתות בני העיירה ושואלים אותם: "מה שלומכם? מדוע אינכם פותחים את הדלת לקבצן?"

שיחה

פותחים את הלב

פתיחת הדלת לקבצן, או לכל אדם זר, אינה מתאימה לילדים צעירים, ועלינו להזהיר את ילדינו לבל יפתחו את הבית לאנשים זרים. אבל כן נוכל לפתוח את הלב! אפשר לשוחח על הדרכים שבהן אתם עוזרים למישהו, ולהיזכר במקרה שבו קיבלתם עזרה מאחרים.

שיחה

מה השתנה?

לאחר אכילת המרק בני העיירה שרים, צוחקים ורוקדים ויש די מרק לכולם. כדאי לקרוא יחד שוב מה תרמו אנשי העיירה למרק, איש איש בתורו, ולחשוב מה הם "הרוויחו" מתרומתם, שכה שימחה אותם. נסו להיזכר במקרה שבו נוצר משהו חדש וטוב יותר כאשר כל אחד תרם משהו משל עצמו.

בשול

הכנת מרק כפתורים

מכינים מרק כפתורים (ללא הכפתור!): ממקל גזר ניתן להכין רק גזר, מבצל אחד פשוט בצל, ומראש כרוב? נכון, ראש כרוב! אבל כשמכניסים את הירקות לסיר ומבשלים אותם יחד, נוצר דבר שונה, שערכו רב מערכו של כל מרכיב בנפרד. אפשר להזמין הביתה חברים של ילדכם, ולבקש מכל אחד להביא תרומה לתבשיל. בזמן שהמרק מתבשל תוכלו לצפות בשינויים בצורה ובטעם של כל המרכיבים, וגם לקרוא יחד את הסיפור.

קָלִי

היכרות עם הקהילה

הכירו את הקהילה שלכם: אפשר לטייל עם ילדכם בשכונה ולפרט את המקומות והאנשים שחולפים על פניהם בדרך ספרייה, בית-כנסת, מתנ"ס, גן, מגרש משחקים. האם אנשים עוזרים זה לזה במקומות אלה? אילו פעילויות נערכות במקומות האלה ואי אפשר לעשותן לבד? בשובכם הביתה אפשר לשרטט תמונה של השכונה, ולכלול בה את המקומות והאנשים שפגשתם.

בשול

מתכוני קהילת הגן

אפשר לחלק את הגן לקבוצות. כל קבוצה תכין מרק בבית אחר, וכולם יביאו את המתכונים לגן. כך תכינו ספר מתכונים של קהילת הגן.

בישול

בישול מרק משותף

ניתן להקדים בבישול מרק בגן: כל ילד יביא ירק או תבלין וכך יהיו כולם שותפים להכנת התבשיל. המתכון של המרק של הגן יכול להיות ראשון בספר המתכונים שלכם.

שיחה

סיפור האגדה על אוהלו של אברהם

תוכלי לספר לילדים את האגדה המספרת שבאוהלו של אברהם אבינו היו ארבעה פתחים. כל פתח פנה לכיוון אחר על מנת שכל אורח, לא משנה מהיכן הוא מגיע ירגיש בנוח ויכנס.

שיחה

הכנסת אורחים

כדאי לשוחח עם הילדים על הכנסת אורחים: האם הם אירחו חברים או בני משפחה בפסח? האם התארחנו אצל אחרים? תוכלו לדון בתפקידים השונים של המארח ושל האורח, ולהעלות יחד רעיונות כיצד נעזור לאורח להרגיש בנח. אפשר גם לשאול מה קורה כשלהורים באים אורחים מבוגרים או לאח/ות קטן או גדול מגיע אורח.

שיחה

הכנסת אורחים בחיי היומיום

הכנסת אורחים היא חלק מחיי היום יום של הילדים, אולם לפעמים קשה להם לארח מפני שאינם יודעים מה אפשר לעשות עם החבר, או שקשה להם להתחלק בחפצים. תוכלו להשתמש בהזדמנות זו לשיחה אודות הדרכים לסייע לאורח להרגיש בנח.

קָלְלִי

יוצרים קשרים חדשים

מקורה של מצוות הכנסת אורחים היא דווקא בהזמנת אדם שזקוק להזמנה. אפשר לערוך בגן מבצע בו יזמין כל ילד חבר חדש, כזה שעדיין לא היה אצלו בבית. זו הזדמנות מצויינת ליצור קשרים חדשים בין ילדים ולסייע לילדים שמתקשים חברתית.

זְצִירָה

פריטי בית פתוח

ניתן להכין פריטים היוצרים תחושה של בית פתוח לאורחים: שלט "ברוכים הבאים לביתנו", "ברכת הבית", "חמסה", או פלייסמטים מקושטים לאורחים.

שִׁיחָה

קהילה מזוויית שונות

למושג "קהילה" פנים רבות. על מנת לקרב אותם לילדים רצוי להתחיל בשיחה על קהילת הגן: מי שותף לה, מה אנחנו אוהבים לעשות יחד, מה אנו עושים יחד שאין אפשרות לעשות לבד, איזה ערך מוסף יש לכך שאנו קהילה ולא כל אחד לבד בבית שלו וכן הלאה.

זְצִירָה

מוסדות קהילה

הצענו להורים לערוך טיול בשכונה, לשים לב למוסדות הקהילתיים בה (מתנ"ס, ספרייה, בית ספר, בית כנסת, וכו') ולאחר מכן לצייר אותם. שאלו את הילדים האם ציירו מקומות כאלו ובקשו שיביאו אותם. אפשר ליצור דגם של הקהילה ומוסדותיה אמיתיים או דמיוניים על הקיר בעזרת הציורים או לבנות מקוביות גדולות, לגו וכד'.

יצירה

עבודה בקבוצות בעקבות הספר
חמישה כפתורים יכולים להאיר עיירה שלמה! תוכלי לחלק את הילדים לשתי קבוצות. קבוצה אחת תצייר
תמונות של העיירה החשוכה (בתים, תושבים) אליה הגיע הקבצן בתחילת הסיפור, וקבוצה אחרת תצייר תמונות
של העיירה אחרי שאכלו יחד מרק כפתורים. אפשר לתלות את התמונות על לוח קיר כדי להבליט את השינוי.

שיחה

קהילה ושיתוף פעולה
כדאי להדגיש בסיפור את היתרונות שבשיתוף פעולה ולקשר לדיון ספרי ילדים נוספים המוכרים לילדים,
לדוגמה "העץ המופלא", "אגדת גשר" ועוד.

קללי

הצלחת הספר
הספר "מרק כפתורים" חולק לגנים לפני ארבע שנים וזכה להצלחה רבה. כדאי מאד להיעזר ברעיונות היפים של
הגננות בגלריית תמונות ובדף זה.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה